

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/370/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414214553
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414214553.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: V. H., nar. XX .XX. XXXX, bytom L., K. XX/XX, zastúpený advokátkou JUDr. Zdenkou Sýkorovou, so sídlom Mariánske nám. 28/51, Žilina, proti odporcovi: V. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. N. XXX, o zrušenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie odporcu zo dňa 27. 03. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19C/206/2014-25 zo dňa 03. 03. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19C/72/2014-35 zo dňa 12. 08. 2014 s účinnosťou od 01. 01. 2015. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.12.2014 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporcovi s účinnosťou od 01.01.2015. V návrhu poukázal na to, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom, č. k. 19C/72/2014 zo dňa 12.08.2014 bol zaviazaný platiť odporcovi výživné vo výške 140,- € mesačne a zameškané výživné vo výške 30,- € uhradiť k jeho rukám do 31.08.2014. Odporca v tom čase uvádzal, že navštevuje Strednú odbornú školu v Hliníku nad Hronom, kde prestúpil v roku 2012. Matka odporcu M. H. však navrhovateľovi písomne začiatkom novembra 2014 oznámila, že odporca už do školy nechodí a je zapísaný ako nezamestnaný na Úrade práce v Žiari nad Hronom ako uchádzač o zamestnanie. Túto informáciu si overil aj na Súkromnej strednej odbornej škole v Hliníku nad Hronom, kde mu bolo oznámené, že jeho syn ukončil štúdium na tejto škole dňa 16.10.2014. Podľa jeho informácií by mal odporca od 01.11.2014 pracovať niekde v Brne. Z uvedeného dôvodu žiadal o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti.

Odporca s návrhom navrhovateľa nesúhlasil. V konaní pred súdom uviedol, že je pravdou, že v súčasnej dobe sa nepripravuje štúdiom na ďalšie povolanie, nakoľko nadstavbové štúdium, ktoré začal navštevovať, bolo z dôvodu nedostatku prihlásených žiakov zrušené. Od 17.10.2014 je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný. Žiadne sociálne dávky nepoberá. Od tohto obdobia sa bol informovať ohľadne zamestnania v dvoch zamestnaniach, avšak všade vyžadovali minimálne dvojročnú prax, ktorú požiadavku nespĺňal. Ďalej odporca uviedol, že si občas privyrába brigádnicky v dedine, napríklad pomáha vykladať drevo a podobne, za čo dostane malú finančnú odmenu, resp. cigarety a podobne.

Súd vo veci vykonal dokazovanie návrhom navrhovateľa, výsluchom odporcu, oboznámením podstatného obsahu spisu 19C/72/2014, oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie zo dňa 30.10.2014, potvrdením

Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica zo dňa 02.03.2015, ponukami práce, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli a zistil nasledovný skutkový stav veci :

Odporca je plnoletým synom navrhovateľa. Naposledy bola vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporcovi upravená rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 19C/72/2014 zo dňa 12.08.2014, ktorým bol navrhovateľ zaviazaný prispievať odporcovi na jeho výživu výživným vo výške 140,- € mesačne splatným vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k jeho rukám. Odporca ukončil nadstavbové štúdium z dôvodu, že na toto štúdium bol prihlásený nedostatočný počet uchádzačov. Od 17.10.2014 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na príslušnom úrade práce, jeho evidencia v súčasnom období trvá. Stredoškolské vzdelanie ukončil výučným listom v odbore automechanik.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Zo zákonnej dikcie vyplýva, že rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí do doby, pokiaľ tieto nie sú schopné samostatne sa živiť. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti - deťom. Povinnými subjektmi sú v danom prípade rodičia dieťaťa, t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je teda obmedzené na obdobie, dokiaľ je dieťa schopné samostatne sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať práce, odôvodnené záujmy a potreby, ako i majetkové pomery. V prípade, že sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už aj ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. V danom prípade bolo zistené, že odporca ukončil štúdium na strednej škole (nadstavbové štúdiu) z dôvodu nedostatočného počtu prihlásených študentov na uvedené nadstavbové štúdium a od dátumu 17.10.2014 je evidovaný na úrade práce v evidencii nezamestnaných. Odporca ukončil úplné stredoškolské vzdelanie vydaním výučného listu v odbore automechanik a v súčasnej dobe sa nepripravuje štúdiom na ďalšie zamestnanie. Podľa predložených ponúk prác zverejnených na internetovom portáli www.profesia.sk, súd zistil, že v predmetnom odbore je uverejnených niekoľko inzerátov s obdobným zameraním tak v obvode bydliska odporcu (pokiaľ ide o banskobystrický kraj celkom dve ponuky) ako aj mimo obvodu jeho bydliska. Pokiaľ by odporca vyvinul väčšie úsilie a záujem zamestnať sa, podľa predloženej ponuky prác v jeho vyštudovanom odbore má možnosť získať zamestnanie a zabezpečiť si tak prostriedky na vlastnú výživu sám. Odporca v konaní nijakým spôsobom nepreukázal prekážky, či už pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, alebo iné osobné prekážky, ktoré by mu bránili zamestnať sa. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že v danom prípade nastal právny stav na zrušenie vyživovacej povinnosti rodičov, nakoľko odporca je schopný a spôsobilý samostatne sa živiť.

Súd návrh navrhovateľa považoval za dôvodný a zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi, a to s účinnosťou od 01.01.2015, teda od dátumu uvedeného v návrhu navrhovateľa, pretože má súd za to, že najneskôr k tomuto dátumu mal možnosť odporca zabezpečiť si trvalé zamestnanie.

O trovách konania súd rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko navrhovateľ v konaní nepodal návrh na náhradu trov konania“.

Proti rozsudku odvolanie podal odporca. Navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a doplnenie dokazovania. Dôvodil, že odo dňa zápisu do evidencie uchádzačov o prácu na príslušnom úrade práce sa pravidelne aktívne zaujíma o pracovné príležitosti, avšak z úradu práce mu nikdy neboli ponúknuté žiadne pracovné možnosti. Nebola mu ani ponúknutá možnosť na rekvalifikačný kurz. Minimálne raz týždenne, vzhľadom na svoje finančné možnosti, sa zaujímal o prácu v odbore, ktorý vyštudoval a to ako v mieste bydliska, ako aj v okolitých okresoch, do ktorých by mal možnosť denne dochádzať. Pokiaľ bolo nejaké pracovné miesto voľné, bol odmietnutý s odôvodnením, že nemá požadovanú prax 2 až 3 roky.

Sudkyňa mala za preukázané výlučne na základe predložených ponúk, že odporca sa mohol zamestnať, túto skutočnosť bližšie neskúmala a nepreverovala ani aktivitu vo veci zhľadania pracovného miesta. On má veľký záujem na tom, aby si v čo najkratšom čase zabezpečil pravidelný príjem, nakoľko navrhovateľ mu výživné poukazoval oneskorene, prípadne dlhodobo meškal s platením výživného, za čo voči nemu bolo aj začaté trestné stíhanie a je voči nemu vedená exekúcia na zameškané výživné.

Odporca poukázal, že má 19 rokov a jeho vzdelanie je remeselného smeru, bez zamerania na riešenie životných situácií. Zánik vyživovacej povinnosti je u každej oprávnenej osoby individuálnou záležitosťou. Dieťa je schopné samo sa živiť až vtedy, keď je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby z pravidelnej odmeny za svoju prácu, pritom musí to byť práca, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a psychickým schopnostiam.

Odvolateľ poukázal, že je necelý rok po skončení vzdelávania a v lete predchádzajúceho roka bol vážne chorý. Ochorenie nevzniklo jeho vlastným zavinením. V regióne, v ktorom odporca žije je vysoká nezamestnanosť a nájsť si prácu bez praxe je veľmi obtiažne a časovo náročné. Odporca uvádza, že vypomáha starým rodičom, má občasný príjem z darov za výpomoc pri ťažkých prácach pre starších alebo chorých ľudí v obci kde býva. Tento príjem však nie je pravidelnou odmenou za prácu. Odporca žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá je zamestnaná na plný úväzok, a svojou maloletou sestrou a starými rodičmi.

Odporca záverom prezentuje názor, že jeho otec by mal byť zaviazaný prispievať mu stanoveným výživným aspoň do času, ktorý je pre absolventa štatisticky nevyhnutý na zaradenie sa do pracovného procesu, t. j. do konca mája nasledujúceho roku, kedy odporca ukončil vzdelávanie, pokiaľ sa do toho času nezamestná. Takéto výživné odporca spotrebuje najmä na zabezpečenie možnosti cestovať a hľadať si pracovné miesto. V opačnom prípade je odporca odkázaný výlučne na neexistujúce ponuky z úradu práce.

Navrhovateľovi ako otcovi odporcu by malo záležať na tom, aby si jeho syn mal možnosť zohnať riadne zamestnanie a aby neskončil, ako skončili mnohí v regióne, bez pracovných návykov, zapísaných v zozname uchádzačov o prácu, alebo pri výkone verejnoprospešných alebo sezónnych prác. Navrhovateľ sa však nezaujíma ani o odporcu ani o jeho sestru. Z jeho doterajšieho konania možno usudzovať, že jeho výlučným záujmom je zbaviť sa akýchkoľvek povinností voči deťom.

K podanému odvolaniu sa navrhovateľ vyjadril. Uviedol, že s vývodmi uvedenými v odvolaní nesúhlasí. O svojich procesných právach a povinnostiach bol odporca riadne poučený zo strany predsedníčky senátu aj keď nemal právneho zástupcu. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, možnosti zamestnania odporcu a jeho možnosti živiť sa sám. Odporca ukončil školu, teda nadstavbové štúdium, ešte dňa 16. 10. 2014. Faktom je, že odporca ukončil svoju prípravu na povolanie ešte v júni 2014 a má výučný list v odbore automechanik. Zaevidoval sa na príslušnom úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, ale nie je pravdou, že by sa odporca pravidelne aktívne zaujímal o pracovné príležitosti tak, ako to uvádza v odvolaní. Na pojednávaní odporca pravdivo uviedol, že sa bol informovať ohľadom zamestnania v dvoch zamestnaniach, avšak vyžadovali minimálne dvojročnú prax. Nie je teda pravdou, že „Odporca sa aktívne minimálne raz týždenne, vzhľadom na svoje finančné možnosti, zaujímal o prácu v mieste bydliska, t. j. v okrese Banská Štiavnica, kde mal opakovane obchádzať všetky autoservisy a dielne, ako aj okolité okresy, do ktorých by mal možnosť denne dochádzať, a že s hľadaním práce trávi veľa času“. Tieto tvrdenia sú vymyslené. Odporca nevynaložil žiadne úsilie ani neprejavil dostatočný záujem, aby si našiel prácu zodpovedajúcu jeho kvalifikácii alebo inú pre neho vhodnú prácu napr. v stavebníctve, poľnohospodárstve a pod. V súčasnom období je veľké množstvo rôznych pracovných ponúk aj na internete či na Slovensku alebo v zahraničí v rôznych odvetviach. Množstvo ponúk práce je aj na práce, ktoré nevyžadujú žiadnu prax ani kvalifikáciu.

Nie je pravdou, že odporca chcel pracovať v Čechách, kde po príchode mu malo byť oznámené, že miesto je už obsadené. Pravdou je, že odporca v skutočnosti pracoval v Čechách niekde pri Brne, pravdepodobne brigádnicky, v mesiacoch november, december 2014. Zo strany odporcu je pohodlnejšie nechať si posielat' výživné od otca, ktorý ťažko fyzicky pracuje. Nie je pravdou, že by navrhovateľ „dlhodobu meškal“ s výživným odporcovi ako to uvádza v odvolaní. Sú to nezmysly. Pokiaľ sa v dávnejšej minulosti navrhovateľ oneskoril s uhradením výživného, bolo to v čase, keď bol ešte odporca maloletý a to bolo z dôvodov nie na strane navrhovateľa. Stávalo sa, že navrhovateľovi jeho zamestnávateľ nevyplatil mzdu v riadnom výplatnom termíne a navrhovateľ si musel tiež uhrádzať náklady nevyhnutné k tomu, aby mohol v cudzom štáte prežiť a pracovať.

Pokiaľ odporca nebol plnoletý, jeho matka v prípade omeškania s výživným ihneď oznamovala túto skutočnosť na políciu a snažila sa zneprijemňovať život navrhovateľovi sústavným podávaním návrhov na zvýšenie výživného či na odporcu alebo na ďalšie dieťa.

Nie je pravdou, že navrhovateľ sa o odporcu nezaujíma. Navrhovateľ s odporcom komunikoval, zobral ho aj do Talianska, kde tento trávil prázdniny. Keď odporca odchádzal na Slovensko, navrhovateľ mu nakúpil množstvo vecí, aj obuv a oblečenie. Matka odporcu následne úplne bez hanby na súde poprela, že navrhovateľ niečo synovi kúpil. Matka štvála syna proti odporcovi a výsledkom toho je, že navrhovateľ a odporca sa odcudzili a úplne prestali komunikovať. Tvrdenie, že odporca bol v lete minulého roku vážne chorý a hospitalizovaný, je pre navrhovateľa nové. Pred súdom prvého stupňa do ukončenia dokazovania odporca nijakým spôsobom nespomenul, že by bol vážne chorý a ani v priebehu celého konania na prvostupňovom súde neboli predložené relevantné doklady zo strany odporcu vzťahujúce sa na toto tvrdenie. Je preto nevierohodné a špekulatívne tvrdenie uvádzané v odvolaní, že odporca je teraz práceneschopný v dôsledku zranenia treťou osobou. Tieto tvrdenia sú tiež nové a v priebehu konania nebola o nich žiadna zmienka zo strany odporcu.

V protiklade s tvrdením odporcu o jeho zlom zdravotnom stave je tvrdenie, že cez víkend si privyrába v dedine napr. rúbaním dreva. Tu sa predsa vyžaduje určitá fyzická námaha a kondícia.

Doba, ktorá uplynula od nadobudnutia kvalifikácie odporcom bola dostačujúca, aby sa tento zradil do života a aby si našiel vhodné pracovné miesto.

Odporca denne fajčí, ako to priznal aj na pojednávaní. Pokiaľ odporca v obci, v ktorej býva, niekomu občas vypomôže za symbolických pár eur, raz, dvakrát do mesiaca, ako to uvádza v odvolaní, táto suma mu určite nepostačuje na cigarety. Pravdou je, že odporca si aj rád vypije, ako je to zistené aj z jeho emailovej komunikácie a fotografií, ktoré navrhovateľ priložil ako dôkaz.

Navrhovateľ preto žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď vyhovel návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku.

S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k podanému odvolaniu krajský súd dodáva.

Odporca sa okrem iného domáha zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa a doplnenia dokazovania. Nekonkretizuje však o aké dokazovanie by malo ísť, neoznačuje dôkazy, ktoré by mali byť vykonané a neuvádza, čo by sa týmito dôkazmi preukázalo. Vôbec nepoukazuje na také dôkazy, z ktorých by malo vyplývať, že vyživovacia povinnosť otca voči odporcovi je naďalej prítomná.

Mimo rozhodnutia krajský súd poznamenáva. Pokiaľ odporca bol zo zákona vyživovanou osobou, nikdy sa nestaral (prostredníctvom svojej matky) kde a ako otec zoženie peniaze na výživné. Nezaujímal ho, či má otec možnosť zarábať peniaze na určené výživné alebo nie a či mu vyrobená mzda bola zamestnávateľom včas vyplatená. Otec však v tejto súvislosti poukazuje, že pokiaľ mu zamestnávateľ peniaze nevyplatil včas a on nemal z čoho okamžite uhradiť voju vyživovaciu povinnosť, matka odporcu podávala voči nemu trestné oznámenia.

Teraz, keď je odporca plnoletý, skončil školu a nadobudol schopnosť sám sa živiť, žiada od otca naďalej výživné a to z dôvodov (ktoré majú byť prítomné na jeho strane) a zodpovedajú presne tým dôvodom, ktorých prítomnosť neuznával na strane otca počas trvania jeho vyživovacej povinnosti.

O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože úspešný navrhovateľ nežiadal náhradu trov odvolacieho konania.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.